SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

Kela

Tiedote 152/2004 7.5.2004

Innovatiivisia ja konkreettisia keinoja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn

Kuluneen vuosikymmen aikana nuorten syrjäytyminen on noussut yhdeksi merkittävimmistä yhteiskuntapoliittista kysymyksistä niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Erityisen polttavan kysymyksen nuorten syrjäytymisestä tekee Suomessa se, että suuret ikäluokat ovat parhaillaan siirtymässä eläkkeelle ja työvoimapulasta on nousemassa todellinen uhka. Mutta kuinka syrjäytymisvaarassa olevia nuoria voidaan tukea? Onko nuorten tukeminen mahdollista normaalin palvelujärjestelmän puitteissa, moniammatillisena yhteistyönä?

Valtakunnallisessa nuorten kuntoutuskokeilussa lähdettiin etsimään keinoja syrjäytymisvaarassa olevien 15-17-vuotiaiden nuorten tukemiseksi tavoitteena luoda silta peruskoulusta opiskeluun tai työelämään. Kuntoutuskokeilu käynnistyi syksyllä 2001. Kokeilu perustui Aktiivinen sosiaalipolitiikka –työryhmän esitykseen. Kela järjesti kokeilut yhdessä työvoimahallinnon, kuntien opetus-, nuoriso- sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Kokeilussa oli vuosina 2001-2003 mukana yhteensä 18 projektia eri puolilta Suomea ja niihin osallistui vuoden 2003 loppuun mennessä 630 nuorta.

Kuntoutuskokeilun tuloksia on arvioitu kahdessa tutkimuksessa, jotka julkistettiin 7. toukokuuta sosiaali- ja terveysministeriön ja Kelan järjestämässä miniseminaarissa.

Nuorten syrjäytyminen voidaan ehkäistä - pysäyttäminen vaikeaa

Kokeilun tulokset ovat olleet rohkaisevia: lähes kolme neljästä nuoresta on saanut merkittävää tukea. Noin joka neljäs nuorista oli sellaisia, joita ei kokeilun puitteissa pystytty tukemaan riittävästi. Näiden nuorten kohdalla syrjäytymiskehitys on usein edennyt niin pitkälle, että he tarvitsevat erityistä tukea ja erityispalveluja.

Syrjäytymiskierteen katkaiseminen varhaisessa vaiheessa on mahdollista normaalipalvelujärjestelmän puitteissa. Nuorten kuntoutuskokeilussa mukana olleet projektit ja niiden yhteistyötahot ovat löytäneet ja kehittäneet innovatiivisia keinoja sekä etsineet hyviä käytäntöjä nuorten syrjäytymiskierteen ehkäisemiseksi. Hyviksi käytännöiksi ja tuloksellista toimintaa ohjaaviksi periaatteiksi osoittautuivat ennen muuta syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tunnistaminen, varhainen puuttuminen ja saattaen vaihtaminen eli nuoren tukeminen siirtymävaiheessa esimerkiksi peruskoulusta jatko-opiskeluun.

Nuorten syrjäytymisen onnistunut ehkäisy perustuu varhaiseen puuttumiseen, eri tahojen väliseen yhteistyöhön, työntekijöiden ja nuorten välittömään ja jatkuvaan vuorovaikutukseen sekä siihen, että nuorille tarjotaan esimerkiksi vaihtoehtoisia oppimisympäristöjä. Keskeiseksi kehittämiskohteeksi nousi eri tahojen välisen yhteistyön koordinointi, jota varten tarvitaan kokopäiväinen työntekijä tai työntekijöitä.

Postiosoite: ,
Käyntiosoite:
Puhelin:
Suorapuhelin: 160 74481
Telekopio:
Sähköposti:
mervi.kopomaa-weymarn@stm.vn.fi

Julkaisuja voi tilata STM:n julkaisumyynnistä puh. 160 8535, 160 8158 ja ne löytyvät myös STM:n nettisivuilta osoitteesta www.stm.fi kohdasta Julkaisut. Toimittajakappaleita voi kysyä STM:n viestinnästä Mervi Kopomaa-Weymarn puh. 160 74481.

Asko Suikkanen & Sirpa Martti & Ritva Linnakangas: Homma hanskaan. Nuorten kuntoutuskokeilun arviointi. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2004:5, Helsinki. ISSN 1236-2115 , ISBN 952-00-1486-1

Ritva Linnakangas & Asko Suikkanen: Varhainen puuttuminen. Mahdollisuus nuorten syrjäytymisen ehkäisemisessä. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2004:7, Helsinki. ISSN 1236-2115, ISBN 952-00-1504-3

Lisätietoja:
professori Asko Suikkanen, puh: 016-341 2673; tutkija Sirpa Martti, puh: 016-341 2877; tutkija Ritva Linnakangas, puh: 016-341 2626 / Lapin yliopisto, yhteiskuntatutkimuksen laitos